

טיוטת חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020 - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מחליטים:

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף – 2020, המצורפת בזה.
- ב. להסמיך את ועדת שרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה על הצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

העולם, וישראל כחלק ממנו, נמצא כעת בעיצומה של פנדמיה כתוצאה מהתפרצות והתפשטות הנגיף SARS-CoV-2 הגורם למחלה COVID-19 (להלן - המחלה, המגיפה או הנגיף). נכון להיום, אין חיסון שבאמצעותו ניתן לצמצם את התפשטותה ואין טיפול יעיל למחלה. יצוין כי קיימת אפשרות של העברת הנגיף מאדם עם תסמינים מזעריים או ללא תסמינים כלשהם לאנשים רבים, מבלי ידיעתו. בישראל נכון ליום זה, נדבקו עשרות אלפי חולים ונפטרו יותר מ-300 אנשים.

לצורך התמודדות עם המגיפה נקבעו הסדרים שונים באמצעות צווים שהותקנו מכוח סמכותו של המנהל הכללי של משרד הבריאות לפי סעיף 20(1) לפקודת בריאות העם, 1940 ובאמצעות תקנות שעת חירום שונות ובהן תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020 (להלן - תקנות הבידוד או התקנות).

תקנות הבידוד שהותקנו בידי הממשלה ביום ט' בניסן התש"ף (3 באפריל 2020), קובעות הוראות שמטרתן צמצום התפשטות נגיף הקורונה ומניעת הדבקה בנגיף, לרבות הפצת הנגיף ממדינות העולם לישראל. תקנות הבידוד מסדירות את האפשרות לפיקוח הדוק יותר על חוזרים מחו"ל ועל אנשים שנדרשים להימצא בבידוד ולא יכולים לקיים את תנאי הבידוד במלואם בבית מגוריהם, זאת על ידי חיובם, בשהייה במקום לבידוד מטעם המדינה, קרי במקום המיועד לבידוד שהוא מלון או אכסנייה שנקבעו בידי המדינה ובמימונה, והסדרת המקרים שבהם גורם מהגורמים המפורטים בתקנות הבידוד יורה לחזור או אדם הנדרש להימצא בבידוד, לשהות במקום לבידוד מטעם המדינה. לצד זאת, נקבעו בתקנות הבידוד הסדרים בדבר הספקת המזון וחומרי הניקיון למקום בידוד כאמור, השגה וביקורת שיפוטית על החלטות הגורמים המוסמכים לפי התקנות, ענישה בגין הפרת הוראות הבידוד, וסמכויות נלוות לשם אכיפת התקנות.

בהתאם לסעיף 39 (ו) לחוק-יסוד: הממשלה, הקובע כי "תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חודשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק", עתידות התקנות לפקוע ביום י"א בתמוז התש"ף (3 ביולי 2020).

לנוכח התכנית להגדלת מספר הטיסות לישראל ומכיוון שנתוני התחלואה בארץ מראים על מגמה של עלייה בקצב ההדבקה בנגיף יש צורך בהמשך הפיקוח המוגבר החל על חוזרים ושימוש בכלים המוסדרים בתקנות הבידוד על מנת להמשיך ולהחיל הסדרים אלה, ועד שיושלם הליך חקיקתו וייכנס לתוקף חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה וצווי סגירה מנהליים) (הוראת שעה), התש"ף-2020 – אשר יחליף את תקנות שעת החירום, וניתן יהיה לקבוע מכוחו תקנות חלופיות – מוצע להאריך את תוקפן של תקנות אלה, לתקופה של 45 ימים. בתוספת לחוק מובאות התקנות כלשונן.

תזכיר החוק שבנדון הופץ להערות ציבור ביום 16.6.20 עד ליום 18.6.20 (באישור המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי). לא התקבלו הערות לעניין הנוסח.

בהתאם לאמור, מוצע לאשר עקרונית את טיוטת החוק שבכותרת (להלן – טיוטת החוק)

ולהסמיק את ועדת שרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.

בהתאם לסעיף 59 לתקנון לעבודת הממשלה ה- 35 (להלן – התקנון לעבודת הממשלה), שר יביא טיוטת חוק לאישור בהתאם לסעיף 60 לתקנון, לאחר תום המועד לקבלת הסתייגויות השרים לתזכיר החוק. סעיף 60 לתקנון לעבודת הממשלה קובע כי מזכיר הממשלה יביא את טיוטת החוק לדיון בוועדת שרים לענייני חקיקה, אשר תדון בטיטת החוק בדרך שדנים בהצעת החלטה לפי פרקים ב' ו-ג' לעיל.

סעיף 39 לתקנון לעבודת הממשלה קובע כי שר רשאי לערור בכתב על החלטה של ועדת שרים בתוך שבועיים מיום שהופצה לידיעת חברי הממשלה, וכי אם לא הוגש ערר בתוך התקופה האמורה ההחלטה תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטת ממשלה. עם זאת, סעיף 41 לתקנון לעבודת הממשלה קובע כי הממשלה רשאית לקבוע כי החלטות ועדת שרים תהיינה "על-דעת הממשלה", שאז לא ניתן להגיש עליהן ערר ודין במקרה האמור כדין החלטת ממשלה בישיבתה והן תצורפנה מיד לפרוטוקול החלטות הממשלה.

מוצע לאשר, באופן עקרוני, את טיוטת החוק, וכן לאור מועד פקיעת התוקף של תקנות שעת החירום האמורות אשר לא מאפשר להמתין שבועיים להגשת ערר על החלטת ועדת שרים לענייני חקיקה ועד שתקבל תוקף של החלטת ממשלה, מוצע להסמיק את ועדת שרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת. בדרך זו, ככל שוועדת שרים לענייני חקיקה תאשר את נוסחה הסופי של הצעת החוק, תקבל החלטתה תוקף מידי של החלטת ממשלה, וניתן יהיה לפרסם את טיוטת החוק ברשומות ולהגיש לאתר לכנסת.

כמו כן, ועל מנת לזרז את הליך החקיקה, מוצע לפנות לוועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לקיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, וכן בבקשה לקיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הקריאה השנייה, בהתאם לאמור בסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא התקבלו עמדות.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי : 07חקיקה ממשלתית.

תחום פעולה עיקרי : 09אחר

מוגש על ידי שר הבריאות

כ"ז בסיון התש"ף
19 ביוני 2020

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

אישור טיוטת חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), תש"פ-2020

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מוצע להאריך בחוק את תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"פ-2020 (להלן: תקנות שעת החירום או תקנות הבידוד), ב – 45 ימים.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

מכוח סעיף 39(א) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה מוסמכת להתקין תקנות שעת חירום. בהתאם לסעיף 39 (ו) לחוק יסוד האמור: "תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חודשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק".

תקנות הבידוד הותקנו בידי הממשלה ביום ט' בניסן התש"פ (3 באפריל 2020) וקובעות הוראות שמטרתן צמצום התפשטות נגיף הקורונה ומניעת הדבקה בנגיף, לרבות הפצת הנגיף ממדינות העולם לישראל. תקנות הבידוד מסדירות את מקום הבידוד לחוזרים מחו"ל ואנשים שנדרשים להימצא בבידוד ולא יכולים לקיים את תנאי הבידוד במלואם בבית מגוריהם, זאת על ידי חיובם, בשהייה במקום לבידוד מטעם המדינה והסדרת המקרים שבהם גורם מהגורמים המפורטים בתקנות הבידוד יורה לחזור או אדם הנדרש להימצא בבידוד, לשהות במקום לבידוד מטעם המדינה. תקנות אלה עתידות לפקוע ביום י"א בתמוז התש"פ (3 ביולי 2020). כיוון שעדיין לא הסתיים המצב המיוחד שנוצר בישראל בעקבות התפשטות המגיפה וכדי לאפשר את המשך החלת ההסדרים שנקבעו בתקנות הבידוד, לצורך המאבק בהתפשטות המגיפה, יש להאריך את תוקפן. הארכה זו נדרשת עד שיושלם הליך חקיקתו וייכנס לתוקף חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה וצווי סגירה מנהליים) (הוראת שעה), התש"פ-2020 – אשר יחליף את תקנות שעת החירום וניתן יהיה להתקין מכוחו תקנות חלופיות.

נוכח מועד פקיעת התקנות, ביום 3.7.20, קיים צורך דחוף לאשר את הצעת החוק, ובקידום מהיר של הליכי החקיקה. בהתאם לכך, מוצע לפנות אל ועדת הכנסת בבקשה לקיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הקריאה הראשונה והשנייה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
לא התקבלו הערות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
אין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה המוצעת.

סגנית היועץ המשפטי, משרד הבריאות
תפקיד

מיכל גולדברג, עו"ד
שם

חתימה

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף - 2020

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

מטרתו של חוק זה, להאריך את תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020 (להלן – תקנות הבידוד).

תקנות הבידוד שהותקנו בידי הממשלה ביום ט' בניסן התש"ף (3 באפריל 2020), קובעות הוראות בדבר המקרים בהם חוזרים מחו"ל או אדם הנמצא בבידוד, ישהו בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה. זאת, במטרה להגן על בריאות הציבור בישראל ולשם צמצום ומניעת התפשטות נגיף הקורונה.

בהתאם לסעיף 39(ו) לחוק-יסוד: הממשלה, הקובע כי "תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חודשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק", עתידות תקנות הבידוד לפקוע ביום י"א בתמוז התש"ף (3 ביולי 2020). כיוון שעדיין לא הסתיים המצב המיוחד שנוצר בישראל בעקבות התפשטות המגפה וכדי שניתן יהיה להמשיך ולהחיל את ההסדרים האמורים לאחר מועד פקיעת התקנות כאמור, לשם התמודדות עם מגיפת הקורונה, יש להאריך את תוקפן של תקנות הבידוד לתקופת זמן נוספת.

על מנת להקנות לממשלה את הסמכויות הנדרשות להמשך ההתמודדות עם נגיף הקורונה, מקדמת הממשלה את הצעת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה וצווי סגירה מינהליים), התש"ף-2020 (להלן – חוק בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה). חוק זה יעגן במסגרת חקיקה ראשית הסדרים, בין היתר לעניין שהיית חוזר או אדם הנמצא בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה, ובכך יקנה לממשלה את הכלים המתאימים להתמודדות כאמור במקום תקנות הבידוד. אמנם טיוטת תזכיר החוק הופצה זה מכבר להערות ציבור, אך בשל החשש שהליך חקיקתו לא יושלם לפני מועד פקיעת תקנות הבידוד, יש להאריך את תוקפן של תקנות אלה, לתקופה של 45 ימים. זאת, כדי שניתן יהיה להמשיך ולהחיל את ההסדרים האמורים, לשם התמודדות עם מגיפת הקורונה, עד לעיגונם במסגרת חקיקה ראשית.

ג. השפעת החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים

ורשויות אחרות.

החוק קובע הארכת תוקפן של תקנות שעת החירום שבנדון בלבד ולא מבקש לקבוע הסדרים חדשים.

ד. התייחסות משפטית

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי) קבע כי אין מניעה משפטית להגשת טיוטת החוק לממשלה.

ה. להלן נוסח טיוטת החוק המוצע ודברי הסבר:

הצעת חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020

1. הארכת תוקף תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020¹, בנוסח המפורט בתוספת, מוארך בזה ב-45 ימים.

תוספת

(סעיף 1)

1. הגדרות בתקנות שעת חירום אלה –

"אדם המצוי בבידוד" – אחד מאלה:

(1) חוזר;

(2) מי שהיה במגע הדוק עם חולה;

(3) מי שרופא קבע לגביו כי היה במגע הדוק עם חולה ב-14 הימים האחרונים;

"הוראות המנהל" – לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם;

"חוזר" – אזרח ישראל או תושב ישראל שהגיע לישראל מחוצה לה, למעט מי שהגיע מיהודה והשומרון או מחבל עזה ולא היה במדינה אחרת במהלך 14 הימים האחרונים שלפני הגעתו לישראל;

"חולה" – חולה עם ממצא מעבדתי חיובי ל-nCoV;

¹ ק"ת התש"ף, עמ' 756 ועמ' 1461.

"מגע הדוק" – כל אחד מאלה :

(1) חשיפה במוסד רפואי לחולה, ובכלל זה כל אלה: טיפול ישיר בחולה, עבודה יחד עם עובדי בריאות שחלו, ביקור חולה או שהייה בחדר עם חולה, והכול אם בוצעו בלא מיגון לפי הנחיות משרד הבריאות ;

(2) עבודה בסמוך לחולה או שהייה בכיתה עם חולה ;

(3) נסיעה עם חולה בכל אמצעי תחבורה ובמרחק של עד שני מושבים ממקום מושב החולה ;

(4) בני ביתו של חולה ;

(5) כל מגע קרוב עם חולה שמעלה חשש להידבקות ;

"המנהל" – כהגדרתו בפקודת בריאות העם² ;

"מקום לבידוד מטעם המדינה" – מקום המיועד לבידוד שהוא בית מלון או אכסניה שנקבעו בידי המדינה ובמימונה ;

"הנציג המוסמך" – גורם מינהלי או רפואי מוסמך מטעם המדינה ;

"קופת חולים" – כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994³ ;

"הרופא המוסמך" – רופא מחוזי או רופא ראשי של קופת חולים המוסמך להורות על בידוד במקום בידוד מטעם המדינה לפי תקנה 3 ;

"רופא מחוזי" – לרבות סגנו.

2. בידוד של חוזר (א) לא ישהה חוזר בבידוד בבית מגוריו או במקום אחר העומד לרשותו לפי צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020⁴ (להלן - צו בידוד בית), אלא אם כן ביצע את כל אלה :

(1) החוזר פירט לפני הנציג המוסמך, במסגרת התשאול שערך לו הנציג המוסמך, לפי הוראות המנהל, את מקום הבידוד העומד לרשותו ואת תנאיו ; הוראות המנהל לעניין תקנה זו יינתנו בשים לב, בין השאר, לגודלו של מקום המגורים, מספר החדרים שבו, מספר הנפשות שגרות בו ומאפייניהן ;

² ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191.

³ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

⁴ ק"ת התש"ף, עמ' 516.

(2) החוזר הראה לנציג המוסמך כי קיים את חובת הדיווח הקבועה בסעיף 3 לצו בידוד בית ;

(3) החוזר חתם בפני הנציג המוסמך על התחייבות להגיע למקום הבידוד שלא בתחבורה ציבורית בהתאם להוראות סעיף 2(ג1) לצו בידוד בית.

(1א) על אף האמור בצו בידוד בית, הנציג המוסמך רשאי להורות לחוזר לשהות בבידוד מטעם המדינה, אם החוזר לא קיים את אחד התנאים המפורטים בתקנת משנה (א)2 ו-3) או אם הנציג המוסמך השתכנע, בשל התשואול שערך לחוזר לפי תקנת משנה (א)1), כי החוזר אינו יכול לקיים את תנאי הבידוד במלואם בבידוד בבית מגוריו או במקום אחר העומד לרשותו לפי הוראות צו בידוד בית.

(2א) המנהל רשאי לאשר בקשה של חוזר לשהות במקום בידוד אחר או בתנאי בידוד לא מלאים, מטעמים בריאותיים או הומניטריים או עקב נסיבות אישיות או סיבה אחרת שהמנהל מצא שהיא מוצדקת ובתנאים שיורה המנהל, באישור, לעניין אותו בידוד.

(ב) חוזר השוהה במקום לבידוד שנקבע לו כאמור בתקנות משנה (א), (1א) או (2א) – ישהה בבידוד באותו המקום במשך 14 ימים (להלן - תקופת הבידוד) ; השתכנע הנציג המוסמך, לפי הוראות המנהל, כי חוזר השוהה במקום לבידוד מטעם המדינה כאמור בתקנת משנה (א)1) יכול להשלים את תנאי הבידוד במלואם בבית מגוריו או במקום אחר העומד לרשותו - יתיר לו להשלים את תקופת הבידוד בבית מגוריו או במקום אחר כאמור, לאחר שקוימה חובת הדיווח הקבועה בסעיף 3 לצו בידוד בית בנוגע למקום הבידוד החדש ושהחוזר חתם בפניו על התחייבות להגיע למקום הבידוד בהתאם להוראות סעיף 2(ג1) לצו בידוד בית.

(ג) תקנה זו לא תחול אם הודיע המנהל כי אין מקומות פנויים במקום לבידוד מטעם המדינה ולמשך התקופה שהודיע לגביה כאמור.

(ד) חוזר שחלה לגביו תקנת משנה (א) או (2א) או שהותר לו להשלים את הבידוד בבית מגוריו או במקום אחר - יגיע למקום הבידוד בהתאם להוראות הקבועות לעניין זה בסעיף 2(ג1) לצו בידוד בית.

- הפרת חובת בידוד 2א. (א) נוכח שוטר כי חוזר הפר את הוראות סעיף 2 לצו בידוד בית, ובכלל זה הוראות סעיף קטן (ג1) לאותו סעיף, יפנה לרופא המחוזי לשם קבלת הוראות בדבר מקום הבידוד מטעם המדינה, ויורה לחוזר לשהות במקום הבידוד בהתאם להוראות כאמור, למשך יתרת תקופת הבידוד.
- (ב) על החלטה לפי תקנת משנה (א) ניתן להגיש השגה לקצין משטרה שהוסמך על ידי המפקח הכללי של המשטרה.
- (ג) החלטה על השגה לפי תקנה זו תינתן, ככל האפשר, בתוך 2 ימי עבודה מיום הגשת ההשגה.
- (ד) החלטה לפי תקנת משנה (א) תעמוד בתוקפה אלא אם כן התקבלה החלטה אחרת בהשגה.
3. בידוד מטעם המדינה של אדם המצוי בבידוד
- רופא מחוזי או רופא ראשי של קופת חולים ראשי להורות לאדם המצוי בבידוד כי ישהה במקום לבידוד מטעם המדינה אם מצא כי לא ניתן לקיים את תנאי הבידוד בבית מגוריו של אותו אדם או במקום אחר העומד לרשותו, בשים לב בין השאר, לגודלו של מקום המגורים, מספר החדרים בו, מספר הנפשות שגרות בו ומאפייניהן.
4. מזון ומוצרי ניקיון
- המדינה תספק למי שמצוי בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה מזון ומוצרי ניקיון.
5. השגה
- (א) על החלטה לפי תקנת משנה 2(א1) או (ב) ניתן להגיש השגה למנהל; השגה כאמור תוגש בכתב; החלטה לפי תקנת משנה 2(א1) או (ב) תעמוד בתוקפה, אלא אם כן התקבלה החלטה אחרת בהשגה.
- (ב) החלטת המנהל בהשגה תינתן בתוך 2 ימי עבודה מיום הגשת ההשגה.
6. ביקורת שיפוטית
- על החלטה לפי תקנה 2(א2), תקנה 2א, תקנה 3 או תקנה 5(ב) ניתן להגיש עתירה מינהלית לבית משפט לעניינים מינהליים.
7. עונשין
- חוזר אשר הפר את הוראת הנציג המוסמך לשהות במקום בידוד מטעם המדינה, אדם המצוי בבידוד אשר הפר את הוראת הרופא המוסמך לשהות בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה או חוזר המצוי בבידוד אשר הפר הוראת שוטר לשהות בבידוד מטעם המדינה, דינו – שישה חודשי מאסר או קנס לפי סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(א) לשם אכיפת תקנות 2, א2 ו-3 יהיו נתונות לנציג המוסמך, לרופא המוסמך ולשוטר הסמכויות המפורטות בתקנה 8 לתקנות שעת חירום (אכיפת צו בריאות העם) (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראות שעה), התש"ף-2020.⁵

(ב) סירב אדם למלא אחר הוראות הנציג המוסמך כאמור בתקנה 2 או אחר הוראות הרופא המוסמך כאמור בתקנה 3, רשאי שוטר, לבקשת הנציג המוסמך או הרופא המוסמך, ולאחר שהסביר לאדם את הצורך בשהייה במקום בידוד מטעם המדינה לשם מניעת התפשטות המחלה ואת משמעות סירובו, לעשות שימוש בכוח סביר לשם העברתו למקום בידוד מטעם המדינה; לעניין תקנת משנה זו יראו מי שסירב לדרישת הזדהות כמי שסירב למלא אחר הוראות הנציג המוסמך או הרופא המוסמך כאמור.

(ב1) סירב אדם למלא אחר ההוראות כאמור בתקנה א2, רשאי השוטר לבקשת הרופא המחוזי, ולאחר שהסביר לאדם את הצורך בשהייה במקום בידוד מטעם המדינה לשם מניעת התפשטות המחלה ואת משמעות סירובו, לעשות שימוש בכוח סביר לשם העברתו למקום בידוד מטעם המדינה; לעניין תקנת משנה זו יראו מי שסירב לדרישת הזדהות כמי שסירב להוראות כאמור בתקנה א2.

(ג) שימוש בכוח כאמור בתקנת משנה (ב) או (ב1) ייערך על ידי בן מינו של האדם, זולת אם בנסיבות העניין לא ניתן לעשות כן ויש בדחיית העברתו למקום בידוד מטעם המדינה סיכון בלתי סביר לבריאות הציבור.

(ד) אין באמור כדי לגרוע מסמכויות שוטר לפי כל דין.

שמירת דינים 10. אין בהוראות תקנות שעת חירום אלה כדי לגרוע מהוראות צו בריאות העם (בידוד בית והוראות שונות) (הוראות שעה), התש"ף-2020.

דברי הסבר

כללי

העולם, וישראל כחלק ממנו, נמצא כעת בעיצומה של פנדמיה כתוצאה מהתפרצות והתפשטות הנגיף SARS-CoV-2 הגורם למחלה COVID-19 (להלן - המחלה, המגיפה או הנגיף). נכון להיום, אין באוכלוסיית ישראל חסינות נגד המחלה, אין חיסון שבאמצעותו ניתן לצמצם את התפשטותה ואין טיפול יעיל למחלה. יצוין כי קיימת אפשרות של העברת הנגיף מאדם עם תסמינים מזעריים או ללא תסמינים כלשהם לאנשים רבים, מבלי ידיעתו. בישראל נכון ליום זה, נדבקו עשרות אלפי חולים ונפטרו יותר מ-300

⁵ ק"ת התש"ף, עמ' 756 ועמ' 1164 (1178).

אנשים.

לצורך התמודדות עם המגיפה נקבעו הסדרים שונים באמצעות צווים שהותקנו מכוח סמכותו של המנהל הכללי של משרד הבריאות לפי סעיף 20(1) לפקודת בריאות העם, 1940 ובאמצעות תקנות שעת חירום שונות ובהן תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020 (להלן – תקנות הבידוד).

תקנות הבידוד שהותקנו בידי הממשלה ביום ט' בניסן התש"ף (3 באפריל 2020), קובעות הוראות שמטרתן צמצום התפשטות נגיף הקורונה ומניעת הדבקה בנגיף, לרבות הפצת הנגיף ממדינות העולם לישראל. תקנות הבידוד מסדירות את האפשרות לפיקוח הדוק יותר על חוזרים מחו"ל ועל אנשים שנדרשים להימצא בבידוד ולא יכולים לקיים את תנאי הבידוד במלואם בבית מגוריהם, זאת על ידי חיובם, בשהייה במקום לבידוד מטעם המדינה, קרי במקום המיועד לבידוד שהוא מלון או אכסנייה שנקבעו בידי המדינה ובמימונה, והסדרת המקרים שבהם גורם מהגורמים המפורטים בתקנות הבידוד יורה לחזור או אדם הנדרש להימצא בבידוד, לשהות במקום לבידוד מטעם המדינה. לצד זאת, נקבעו בתקנות הבידוד הסדרים בדבר הספקת המזון וחומרי הניקיון למקום בידוד כאמור, השגה וביקורת שיפוטית על החלטות הגורמים המוסמכים לפי תקנות הבידוד, ענישה בגין הפרת הוראות הבידוד, וסמכויות נלוות לשם אכיפת התקנות.

בהתאם לסעיף 39(ו) לחוק-יסוד: הממשלה, הקובע כי "תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חודשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק", עתידות תקנות הבידוד לפקוע ביום י"א בתמוז התש"ף (3 ביולי 2020). לנוכח התכנית להגדלת מספר הטיסות לישראל ומכיוון שנתוני התחלואה בארץ מראים על מגמה של עלייה בקצב ההדבקה בנגיף יש צורך בהמשך הפיקוח המוגבר החל על חוזרים ושימוש בכלים המוסדרים בתקנות הבידוד.

על מנת להקנות לממשלה את הסמכויות הנדרשות להמשך ההתמודדות עם נגיף הקורונה, מקדמת הממשלה את הצעת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה וצווי סגירה מינהליים), התש"ף-2020 (להלן – חוק בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה). במסגרת אותה הצעת חוק מוצע לעגן בחקיקה ראשית, הסדרים לעניין שהיית אדם הנמצא בבידוד או חוזר, במקום לבידוד מטעם המדינה, אשר יחליפו את ההסדרים הקבועים בתקנות הבידוד, ובכך להקנות לממשלה את הכלים המתאימים להתמודדות כאמור.

אמנם טיטוט תזכיר חוק בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה הופצה זה מכבר להערות ציבור, אך קיים חשש שהליך חקיקתו לא יושלם לפני מועד פקיעת תקנות הבידוד. על מנת להמשיך ולהחיל הסדרים אלה, ועד שיושלם הליך החקיקה והכניסה לתוקף של חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה וצווי סגירה מנהליים) (הוראת שעה), התש"ף-2020, נדרש להאריך את תוקפן של תקנות שעת חירום אלה, לתקופה של 45 ימים.

מטעם המדינה), התש"ף-2020, בנוסחן המובא בתוספת, יוארך ב-45 ימים, וזאת כדי לאפשר המשך תחולתן של ההוראות הקבועות בהן.

בתוספת מובאות כלשונן תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020. תקנות שעת חירום אלה קובעות הוראות בדבר המקרים בהם חוזרים מחו"ל או אזרחים לגביהם נקבע שהיו במגע הדוק עם חולה יחויבו, באמצעות הוראה של גורם מהגורמים שנקבעו בתקנות, בשהייה בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה, במטרה לצמצם את התפשטות נגיף הקורונה, ולשמור על בריאות הציבור בישראל. בין היתר, עוגנה במסגרת ההוראות אלה הסמכות להורות על חוזר שהפר את ההוראות בדבר בידוד בית הקבועות בצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020, לשהות בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה. כמו כן, תקנות שעת חירום אלה קובעות הסדרים משלימים לעניין הוראות אלה, ובהם הסדרי השגה וביקורת שיפוטית על החלטות הגורמים המוסמכים לפי אותן הוראות, עבירות הנוגעות לאותן הוראות וכן סמכויות נלוות שניתן לעשות בהן שימוש לשם אכיפת אותן הוראות. יובהר כי תקנה 9 לתקנות שעת חירום אלה אינה נכללת בתוספת להצעת חוק זו, מכיוון שאותה תקנה קבעה תיקון עקיף בתקנות שעת חירום (אכיפת צו בריאות העם) (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020, אשר עוגן כבר במסגרת חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – אכיפה, התש"ף-2020 (ס"ח התש"ף, עמ' 94)

עוד יובהר כי תקנה 12 לתקנות אינה נכללת בתוספת להצעת חוק זו, וזאת מכיוון שההסדר שקבוע במסגרתה יתמצה עם קידומה של הצעת חוק זו.